

χελάνδιον

Κυριακή, 25 Νοεμβρίου 2012

7:04 πμ

Σημασία:

Χελάνδιον: Βυζαντινό πολεμικό πλοίο με δύο ιστούς. Εκινείτο με κουπιά αλλά και με τη βοήθεια δύο τετράγωνων πανιών, ένα σε κάθε ιστό. Ήταν εφοδιασμένο με έμβολο και ειδική κατασκευή για να εξακοντίζεται το υγρό πυρ.

Υποκοριστικο: χελανδάριον απο όπου και η μονή χελανδαρίου στο άγιο όρος.

Εγκυκλοπαιδικά

Βυζαντινό πολεμικό πλοίο με δύο ιστούς. Υπήρχαν δύο βασικές παραλλαγές: το «ουσιακόν χελάνδιον» με πλήρωμα περ. 110 ατόμων (δηλ. μία «ουσία»), και το μεγαλύτερο «πάμφυλον χελάνδιον» με πλήρωμα 120 έως 160 ατόμων (το όνομα δηλώνει είτε προέλευση από την Παμφυλία είτε επάνδρωση με διαλεχτά πληρώματα, από το πάν+φύλον). Εκινείτο με κουπιά αλλά και με τη βοήθεια δύο τετράγωνων ιστίων, ένα σε κάθε ιστό. Στην πλώρη του έφερε ειδική κατασκευή για να εξακοντίζεται το υγρό πυρ.

Αν και τον 9ο αι. πρόκειται για ένα ιδιαίτερο τύπο πλοίου στο β' μισό του 10ου αι. κατέληξε να ταυτισθεί με τον δρόμωνα. Στο κατάστρωμά του επέβαιναν πολεμιστές που επεδίωκαν την από κοντά μάχη με τον εχθρό. Συχνά χρησιμοποιήθηκε σαν ιππαγωγό.

Το μικρό χελάνδιο λέγεται «χελανδάριο» αλλά και ο ναύτης του «χελανδάριος» ή «χελανδάρης» (πρβλ. κάτεργο - κατεργάρης). Κάποιος Γεώργιος Χιλανδάρης (προφανώς Χελανδάρης) φαίνεται οτι ίδρυσε την διάσημη μονή Χιλανδαρίου (Χελανδαρίου) στον Άθω.

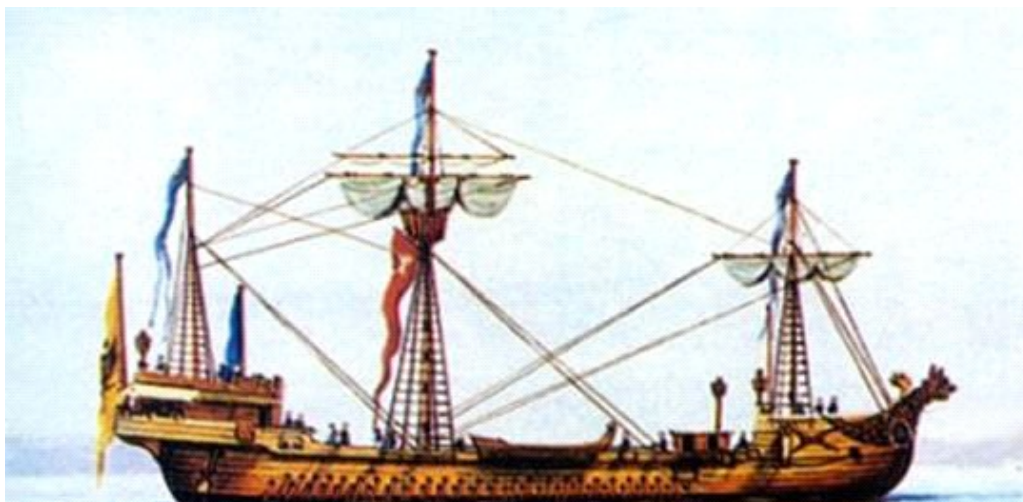
Η Ιερά Μονή Χελανδαρίου είναι μία από τις είκοσι Μονές του Αγίου Όρους στη Χαλκιδική. Η Μονή Χελανδαρίου είναι σερβική, ιδιόρρυθμη και γιορτάζει κατα τα Εισόδια της Θεοτόκου, στις 21 Νοεμβρίου.

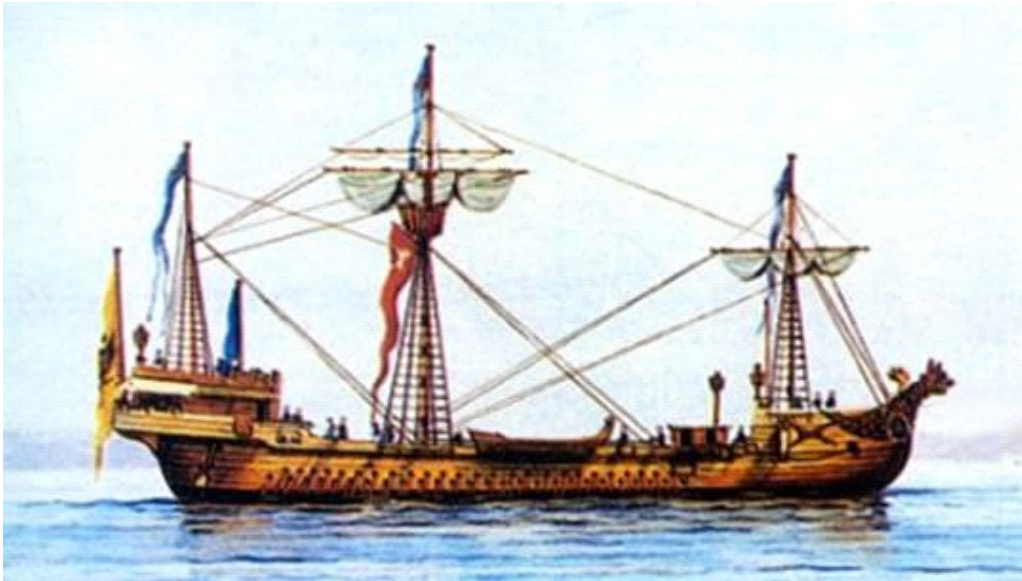
Ετυμολογία:

- Χελάνδιον < (ε) χέλ(υς) = χέλι + καταλ. -άνδιον .
-

Εικόνες

Χελάνδιο

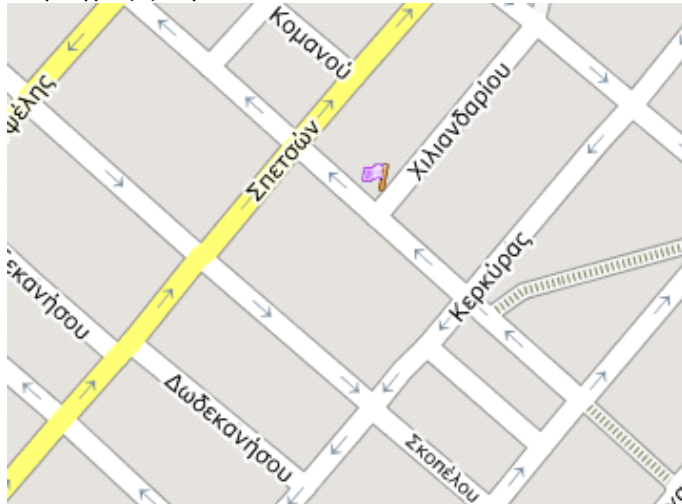

Μονη χιλανδαριου

Ετέρα γραφή λέγει ...

ΔΡΟΜΑΚΙ ΣΤΗΝ ΚΥΦΕΛΗ, ΣΤΟ ΤΕΡΑΓΩΝΟ ΚΑΣΤΑΛΙΑΣ, ΚΕΡΚΥΡΑΣ, ΣΠΕΤΣΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΤΙΜΟΥ : ΠΑΡΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ ΑΠΌ ΤΟ ΧΙΛΙΑ (1000).

Φράσεις

*****

Παροιμίες

*****

Παραδείγματα

*****

Αναφορές

Τεχνη

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Πεζογραφία:

XX

Ποίηση

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ΑΣ3 Βυζαντινό Λεξικό - Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis